

PĀRBAUDES UZDEVUMI

Skolēna darba lapas

TEMATS “Es un ģimene”

Saskaņā ar *Latviešu valodas mācību programmu*
diasporas nedēļas nogales skolām 13–14 gadus veciem bērniem

KLAUSĪŠANĀS

1. uzdevums

Izlasi tekstu! Klausies tekstu un virs svītras uzraksti trūkstošo informāciju! Skaitļus raksti ar cipariem. Tekstu tu dzirdēsi divas reizes.

Daniels kopā ar savu ģimeni dzīvo Vācijā. Viņi tur dzīvo jau ____ (1.) gadus. Daniels ir _____ (2.) par savu māsu Kintiju. Siguldā dzīvo Daniela _____ (3.) vecāki. Daniela vecvecāki vairs nestrādā, viņi ir _____ (4.). Pēc mēneša Daniela vectēvam paliks ____ (5.) gadu. Tad Daniels kopā ar mammu un māsu brauks uz Latviju, taču Daniela tētis _____ (6.) dēļ nebrauks kopā ar viņiem.

2. uzdevums

Izlasi apgalvojumus! Klausies sarunu un atzīmē, vai apgalvojums ir *pareizs* vai *nepareizs*! Tekstu tu dzirdēsi divas reizes.

	Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
	Roberts un Anete ir brālis un māsa.		X
1.	Anete bija ceļojumā kopā ar ģimeni.		
2.	Anetes brālis studē ārpus Latvijas.		
3.	Ceļojums ilga divas nedēļas.		
4.	Anetes ģimene apceļoja ievērojamas vietas Zemgalē.		
5.	Roberts šaubās, ka ceļot pa Latviju ir interesanti.		

3. uzdevums

Izlasi jautājumus un atbilžu variantus! Klausies tekstu un apvelc dzirdētajam atbilstošās atbildes burtu! Tekstu tu dzirdēsi divas reizes.

	Anna vēlas sarunu ar Maratu, jo...	A – ... viņš ir talantīgs mūziķis. B – ... Annu interesē mūzika. C – ... viņa pazīst Marata vecākus.
1.	Kādi ir Marata sasniegumi mūzikas jomā?	A – Viņš jau 16 gadu vecumā spēlē orķestrī. B – Viņš uzvarēja klavierspēles konkursā. C – Viņš ir jaunākais kordiriģents valstī.
2.	Kā pret Maratu izturējās viņa vecāki?	A – Viņi vienmēr atbalstīja Maratu. B – Viņi nekad nejaucās Marata dzīvē. C – Viņi bija ļoti stingri.
3.	Kādi cilvēki Maratam patīk?	A – Mērķtiecīgi. B – Fiziski stipri. C – Čakli.
4.	Ko Maratam patīk darīt brīvajā laikā?	A – Spēlēt hokeju. B – Sportot ārpus telpām. C – Pasēdēt parkā.
5.	Kas Maratm šķiet galvenais dzīvē?	A – Mūziķa karjera. B – Iespēja pelnīt daudz naudas. C – Tuvinieku veselība.

LASĪŠANA

Lasi tekstu un izpildi uzdevumus!

Alises stāsts

Es esmu Alise. Manas dzimtas uzvārds ir Graudiņa.

Mans stāstījums būs par manu vecmāmiņu Irēnu Graudiņu un mūsu dzimtu.

Es esmu viena no vecmāmiņas pieciem mazbērniem. Kad vecmāmiņai bija 23 gadi, viņa apprecējās ar Vili Graudiņu. Ar savu nākamo vīru viņa iepazinās Jelgavas studentu korī, kad studēja 3. kursā. Vectēvs ir vienu gadu vecāks par vecmāmiņu.

Abi mani vecvecāki ir muzikāli, un arī es mācos mūzikas skolā flautas spēli. Es apmeklēju mūzikas skolu paralēli mācībām Jelgavas ģimnāzijā – esmu 8. klases skolniece. Arī mans brālis Edgars agrāk mācījās mūzikas skolā, kur apguva ģitāras spēli. Tagad viņam ir 21 gads un viņš studē arhitektūru Tehniskajā universitātē. Viņš ir ļoti talantīgs. Mana mamma labi spēlē klavieres. Vienīgi mans tētis gan nemāk spēlēt nevienu instrumentu. Viņš labāk makšķerē vai kopā ar draugiem spēlē volejbolu. Jāteic, ka makšķerēšana laikam ir mūsu dzimtas vīriešu mīļākā nodarbošanās brīvajā laikā. Arī vectēvs un vecvectēvs bijuši aizrautīgi makšķernieki.

Vecmāmiņai un vectētiņam ir trīs bērni – Inese, Andris un Ilze. Andris ir mans tētis. Mans tēvs ir jaunākais no bērniem. Mana krustmāte ir Ilze, bet krusttēvs – viņas vīrs Olafs.

Mana vecmāmiņa ir dzimusi Jēkabpilī, bet pēc tam pārcēlās dzīvot uz Jelgavu. Te viņa un vectēvs dzīvoja dzīvoklī pilsētas centrā. Vēlāk viņi pārcēlās uz lauku māju „Saulītes”. Tā atrodas 28 km no Jelgavas. Šajā mājā vecvecāki dzīvo jau desmit gadu.

Vecmāmiņa ir Jēkabpils 1. vidusskolas absolvente. Pēc vidusskolas viņa studēja Jelgavā – Lauksaimniecības akadēmijas Agronomijas fakultātē. Pēc augstskolas beigšanas viņa līdz 1991. gadam viņa strādāja par agronomi, bet tagad ir pensionāre. Mans tētis, tāpat kā vectēvs, studēja Lauksaimniecības akadēmijā. Viņš ieguva veterinārārsta kvalifikāciju. Arī vectēvs bija veterinārārsts. Mana māmiņa studēja Rīgā Latvijas Universitātes Svešvalodu fakultātē. Viņa ir angļu valodas skolotāja Jelgavas ģimnāzijā. Arī es piedzimu šajā pilsētā.

Pirms mēneša plašā radu lokā nosvinējām vecmāmiņas 70 dzimšanas dienu. Vecmāmiņa piedzima četru bērnu ģimenē. Viņai bija divi brāļi un viena māsa. Vecmāmiņas brālis Pēteris un viņa ģimene vēl arvien dzīvo vecmāmiņas dzimtajā pilsētā Jēkabpilī. Otrs brālis Mārtiņš kopā ar sievu, bērniem un mazbērniem tagad dzīvo Vācijā, bet māsa Anna un viņas ģimene nu jau 20 gadus ir rīdnieki. Uz vecmāmiņas jubileju ieradās gandrīz visi radi un ģimenes tuvākie draugi.

Vecmāmiņa ir uzaudzinājusi ne tikai trīs bērnus, bet palīdzējusi audzināt arī mazbērnus. Viņa visu mūžu čakli strādāja, taču vienlaikus bija laba māte un vecmāmiņa. Es kopā ar māsīcu Anci (tēva māsas Ineses meitu) bērībā ļoti daudz laika pavadīju pie vecmāmiņas. Ance ir tikai dažus mēnešus jaunāka par mani.

Vecmāmiņa bija diezgan stingra. Piemēram, vasarā es varēju atpūsties kopā ar kaimiņu mājas bērniem tikai tad, kad biju palīdzējusi vecmāmiņai dārza darbos. Vectētiņš gan dažkārt teica, ka nevajag mani un māsīcu nodarbināt ar dārza ravēšanu, bet jāļauj bērniem atpūsties. Es ļoti mīlu un cienu vecmāmiņu. Kaut arī man tagad ir 15 gadu, es tāpat kā bērna gadus, vēl arvien jūtu respektu pret vecmāmiņu un vienmēr ieklausos viņas gudrajos padomos.

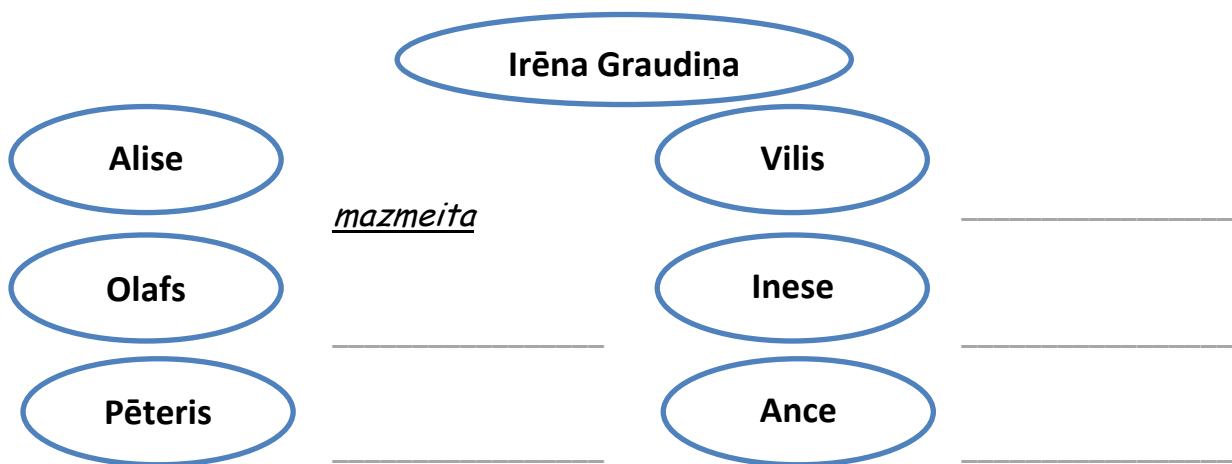
Kad man bija 9 gadi, vecmāmiņa man iemācīja adīt un tamborēt. Viņa ir teicama rokdarbu meistare un jau 13 gadus – lietišķās mākslas studijas „Mēmele” dalībiece. Vecmāmiņas adījumi un tamborējumi pirms gada tika izstādīti tautas lietišķās mākslas izstādē,

kas bija veltīta Dziesmu svētkiem. Arī es adu, taču neprotu adīt tik skaistus cimdus kā vecmāmiņa.

Sava vēstījuma noslēgumā pastāstīšu kādu interesantu faktu, kas saistīts ar mūsu dzimtas vēsturi. Es gan nezinu, vai tā ir patiesība, taču ģimenes leģenda vēsta, ka manu senču uzvārds bijis Grauds. Taču kādā reizē muižas kungs, pie kura par puisi kalpojis viens no mūsu ģimenes senčiem Jēkabs, pateicībā par labo darbu nosaucis Jēkabu nevis par Graudu, bet pamazināmajā formā – par Graudiņu. Tā nu visi sākuši strādīgo Jēkabu un arī viņa bērnus saukt šādā uzvārdā. Un vienā no paaudzēm tas kļuvis par oficiālo, baznīcas grāmatās un dzimšanas apliecībās ierakstīto, uzvārdu.

1. uzdevums

Ieraksti, kas šie cilvēki ir Irēnai Graudiņai!

2. uzdevums

Atrodi teikuma beigas atbilstoši tekstam!

- Alises tēvam brīvajā laikā patīk ... B
1. Kad Alisei bija 9 gadi, vecmāmiņa viņai iemācīja ... A – Latvijas Universitātē.
2. Alises brālis mūzikas skolā mācījās... B – makšķerēt.
3. Andris Graudiņš pēc profesijas ir ... C – Jēkabpils 1. vidusskolā.
4. Alises mamma studēja ... D – spēlēt ģitāru.
5. Edgars Graudiņš studē ... E – arhitektūru.
6. Irēna Graudiņa vidējo izglītību ieguva ... F – veterinārārsts.
- G – adīt un tamborēt.

3. uzdevums

Atzīmē, vai apgalvojums ir *pareizs* vai *nepareizs*!

Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
Alise Graudiņa pašreiz mācās ģimnāzijā.	X	
1. Alisei ir divi brāļi un māsa.		
2. Irēna Graudiņa studēja Lauksaimniecības akadēmijā.		
3. Radi un draugi pirms nedēļas svinēja Irēnas Graudiņas jubileju.		
4. Alises vecmāmiņa vairāk nekā desmit gadus ir lietišķās mākslas studijas dalībniece.		
5. Alises dzimtas uzvārds vienmēr bija Graudiņš.		

VALODAS LIETOJUMS

1. uzdevums

Ieraksti teikumā atbilstošo prievārdu!

pret, uz, pie, pirms, ar, pēc

Alise Graudiņa stāsta mums par savu ģimeni.

1. Alise dzīvo kopā _____ vecākiem.
2. Alises vecmāmiņa piedzima _____ 70 gadiem.
3. Alises vecmāmiņa _____ vidusskolas studēja Lauksaimniecības akadēmijā.
4. Irēna Graudiņa jau sen gribēja braukt ceļojumā _____ Spāniju.
5. Alise gan agrāk, gan tagad _____ vecmāmiņu jūt respektu.
6. Alise un Ance bērnībā bieži ciemojās _____ vecmāmiņas.

2. uzdevums

Ieraksti iekavās doto vārdu salīdzināmās pakāpes formas!

Vecmāmiņa ir jaunāka (jauns) par vecotēvu.

1. Edgars ir _____ (vecs) par Alisi.
2. Vecmāmiņa pret mazmeitām bija _____ (stingrs) par vectēvu.
3. Vecmāmiņas adījumi ir _____ (skaists) par Alises adītajiem cimdiem.
4. Andris ir _____ (jauns) par savām māsām.
5. Ilze ir _____ (vecs) par Andri.

3. uzdevums

Izvēlies atbilstošo vārdu un ieraksti teikumā atbilstošajā formā!

autobuss, spēlēt, gudrs, dzīvot, cieņa, ceļojums

Irēna Graudiņa agrāk dziedāja korī.

1. Vecmāmiņa dod mazbērniem _____ padomus.
2. Gados vecākam cilvēkam ir grūti ceļot ar _____.
3. Alises vecvecāki drīz brauks _____ uz Spāniju.
4. Alise tagad mūzikas skolā _____ flautu.
5. Alise pret vecmāmiņu izturas ar _____.

RAKSTĪŠANA

1. uzdevums

Uzraksti par kādu no ģimenes locekļiem (pieaugušajiem)!

Vārds, uzvārds _____

Radniecības pakāpe ar mani _____

Dzimtā vieta (pilsēta, valsts) _____

Pašreizējā dzīvesvieta (pilsēta, valsts) _____

Iegūtā profesija, specialitāte _____

Pašreizējā nodarbošanās _____

Vaļasprieks _____

Īss ārējā izskata apraksts (vismaz 6 – 7 vārdi)

Spilgtākās rakstura iezīmes (minēt vismaz 2) _____

Kā šīs iezīmes izpaužas (minēt piemērus, vismaz 8 – 10 vārdi)?

2. uzdevums

Iedomājies, ka tev jāuzraksta e-pasta vēstule draugam/draudzenei par ceļojumu, kurā biji kopā ar ģimeni.

Uzraksti pēc plāna:

- 1) sasveicinies;
- 2) uz kuriem un kad ceļoji;
- 3) ar ko kopā tu ceļoji;
- 4) kāds bija ceļojuma maršruts;
- 5) kāpēc jūs izvēlējāties šādu maršrutu;
- 6) kas tev patika un kas nepatika ceļojumā;
- 7) atsveicinies!

Rakstu darba apjoms 50 – 60 vārdu.

No kā: es@saruna.go
Kam: draugs@saruna.go
<i>Par ceļojumu</i>

RUNĀŠANA

1. uzdevums

Izpildi skolotāja norādījumus!

2. uzdevums

Iedomājies, ka tev klasē jāuzstājas ar prezentāciju „Mana ģimene”!

Uzruna	Uzrunā klausītājus un iepazīstini viņus ar prezentācijas tematu un saturu (par ko tā ir, par ko tu stāstīsi)!
Ģimenes paaudzes	Pastāsti par savas ģimenes paaudzēm, ģimenes locekļiem!
Dzimtas saknes	Pastāsti par savas ģimenes pagātņi! Raksturo savus vecvecākus.
Līdzīgie un atšķirīgie tavā ģimenē	Formulē viedokli par to, kas ir kopīgs vairākiem ģimenes locekļiem (nodarbošanās, rakstura īpašības, izskats) un ar ko ģimenes locekļi cits no cita atšķiras.
Ģimenes tradīcijas	Pastāsti, kurus svētkus un kā svin tavā ģimenē!
Visa ģimene vienā mājā?!	Formulē savu viedokli par to, vai ģimenes vairākām paaudzēm jādzīvo kopā vienā mājā vai atsevišķi? Pamato savu viedokli!
Lai ģimene būtu stipra,...	Formulē savu viedokli par to, kas ir svarīgākais, lai ģimene būtu stipra. Mini piemērus no savas pieredzes.
Noslēgums	Pabeidz prezentāciju un pateicies klausītājiem!

3. uzdevums

Pastāsti:

- 1) ko tu redzi katrā no attēliem;
- 2) kādu nosaukumu/virsrakstu tu dotu katram attēlam, kāpēc;
- 3) kāpēc, tavuprāt, daudzās ģimenēs vaļasprieks ir ceļošana.

